

Sygn. akt VI U 288/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 31 października 2014 r. i 18 grudnia 2014 r.,

znak: (...)

w sprawie: J. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. S. prawo do emerytury od dnia (...) r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżonymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. S. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Pozwany nie uwzględnił okresu od dnia 15.11.1973 r. do dnia 31.12.1998 roku, ponieważ świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych zawierało braki formalne.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Na okoliczność wykonywania zatrudnienia w warunkach szczególnych ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. S. (ur. dnia (...)), dnia 1.10.2014 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 29 lat, 1 miesiąc i 24 dni, w tym okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 4 lata i 6 dni. Ubezpieczony nie pozostaje w zatrudnieniu, nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres, co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony J. S. zatrudnił się w Elektrowniach (...) w S. jako elektroenergetyk. Zdobył uprawnienia elektroenergetyczne w (...) r. po półrocznej pracy w tym zakładzie. Ubezpieczony pracował początkowo w brygadzie elektrycznej pod nadzorem brygadzysty, przy pracach przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej. Po zdobyciu uprawnień w (...) r. ubezpieczony pracował w tej samej brygadzie jako samodzielny elektroenergetyk i wykonywał pracę przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektroenergetycznej, przy montażu i remoncie urządzeń elektroenergetycznych - silników elektrycznych, rozdzielni wysokiego napięcia, wyłącznikach energii elektrycznej. Były to prace przy rozdzielniach wysokiego, średniego i niskiego napięcia, prace polegające na utrzymaniu w ruchu rozdzielni. Pracował też przy montażu urządzeń elektroenergetycznych - turbin wodnych i urządzeń pomocniczych. Ubezpieczony pracował również przy remoncie turbin wodnych. W 1977 r. ubezpieczony został brygadzystą ale nadal pracował na równi z podległymi pracownikami. To była jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 8 godzin dziennie. Ubezpieczony pracował przy takich pracach do 30.09.2014 r., nie korzystał w trakcie pracy z urlopów bezpłatnych. Ubezpieczony otrzymał świadectwo pracy w szczególnych warunkach w którym wskazano, że zajmował stanowisko elektroenergetyka siłowni wodnych, elektroenergetyka elektrowni wodnych i brygadzysty-operatora nastawni elektrycznej.

-dowód: zeznania świadków: E. M., R. B., J. G., zeznania ubezpieczonego –zapis A/V przebiegu rozprawy k.29 akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia, świadectwo pracy w szczególnych warunkach w aktach rentowych.

Sąd uznał zeznania ubezpieczonego i świadków za wiarygodne, zeznania te nie zawierają sprzeczności, tworzą spójną, logiczną całość. Podkreślić należy, iż świadkowie w tym samym okresie byli zatrudnieni w tym samym zakładzie, co ubezpieczony, zatem często widywali ubezpieczonego w trakcie wykonywania przez niego obowiązków pracowniczych, nadto zarówno zeznania świadków jak i ubezpieczonego znalazły odzwierciedlenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (-65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż w okresie od dnia 15.11.1973 roku do dnia 31.12.1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ubezpieczony wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej, przy montażu i remoncie urządzeń elektroenergetycznych - silników elektrycznych, rozdzielni wysokiego napięcia, wyłącznikach energii elektrycznej. tj. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale II (- prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej, przy montażu i remoncie urządzeń elektroenergetycznych) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

(Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany (z zaliczonym już okresem pracy w szczególnych warunkach) łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno-rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia przedłożył wprawdzie świadectwo wykonywania zatrudnienia w warunkach szczególnych, jednak świadectwo to zostało zakwestionowane przez pozwany organ rentowy.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek